

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Ecouri pe marginea articolului: „Un spectator neglijat”

Pagina 2-a

Frământări pe „continentul cangurului”

Pagina 4-a

„Sicriile zburătoare”

Pagina 4-a

În intimpinarea Consfăturii pe țară

a constructorilor

A tipiza nu înseamnă a genera monotonie

Ing. Petru Vernescu

director tehnic al Institutului de proiectări pentru construcții tip

Introducerea industrializării în procesul de producție al construcțiilor, tine seama că prin specificul lor aceste lucrări au, în raport cu celele din domeniul de producție, o serie de particularități: datorită dimensiunilor mari, a seriei de activități care s-au ocupat de proiectarea și executarea acestor construcții, datorită faptului că nu pot fi fabricate în întregime și expediate la amplasament. Fără a neglija aceste particularități, necesitatea construirii cu metode industriale se impune cu prisosință. Bineînțeles că industrializarea în procesul de producție al construcțiilor nu se poate realiza decât prin producția de materiale: ciment, oțel, geamuri, parchet etc. sau la echipament: băi, radiatoare, feronerie etc. Asamblarea pe șantier a acestor materiale sau obiecte de echipament conduce la un volum de muncă încă foarte mare, conduce la cofraje, șafodaje etc.

Datorită acestor aspecte, pentru construcțiile de masă s-a introdus în ultimii ani, și este încă necesar să se dezvolte în continuare din ce în ce mai mult, calea producerii elementelor componente ale construcțiilor în fabrici speciale profilate, iar la șantier procesul de producție să se transforme în proces de montaj. Aceasta înseamnă că munca în construcții să fie organizată în principal în fabrici asemănătoare celor care produc pentru alte domenii. Această metodă este necesară să fie privită și prin prisma evoluției în viitor a materialelor de construcție. Pe zi ce trece apar noi materiale cu proprietăți superioare, în principal materiale mai ușoare, mai rezistente. Or, această evoluție a materialelor corespunde și favorizează din ce în ce mai mult executarea construcțiilor cu metode industriale.

Producția industrială este indisolubil legată de necesitatea de a avea tipuri care să poată fi produse în serie: elemente tipizate. Din această cauză este necesar să fie extinsă metoda tipizării con-

strucțiilor. Apropiata Consfătură pe țară a constructorilor va debata, legat de necesitatea industrializării procesului de producție, și problema tipizării construcțiilor. Practica din ultimii zece ani a colectivelor de proiectanți care s-au ocupat de tipizare, arată că orice construcție se poate descompune în părți. Dar pentru a obține tipuri care să aibă în același timp și serie, este necesară o atenție și laborioasă analiză și studiere a fiecărei categorii de construcții în parte. A tipiza înseamnă a elabora proiectul unei construcții, bine studiat și bine redactat. A tipiza înseamnă a îmbrățișa un ansamblu de construcții cu funcțiuni asemănătoare sau un ansamblu de construcții care pot avea părți componente comune. A tipiza înseamnă în același timp a înțelege în profunzime fiecare categorie de construcție, de la funcțiune până la exprimarea arhitecturală în specificul ei și a adopta acei fel de tipizare care-i corespunde.

Practica arată că se poate trece cu bune rezultate la producția în fabrici a elementelor structurale ale construcțiilor de masă cum ar fi de exemplu locuințele sau halele industriale. Au fost tipizate astfel elementele de planșeu la locuințe, grinzile, stâlpii, plăcile de acoperiș ale halelor industriale. Este necesar să se continue pe această cale și să se tipizeze toate elementele structurale de rezistență pentru construcțiile de masă: locuințe, hale industriale etc. Este necesar de asemenea să se tipizeze elementele structurale de rezistență ale halelor metalice, problemă rămasă în urmă. În procesul de tipizare trebuie să se țină seama că este obligatoriu a obține tipuri puține, cu număr, pentru ca producția industrială să fie rentabilă, dar în același timp să se poată asambla cu ele o gamă cât mai variată de construcții corespunzătoare mul-

(Continuare în pag. a 2-a)

Mecanizatori... cu aripi

La Redea, Segarcea ca și în alte gospodării agricole de stat din țara noastră, aviația utilitară vine în sprijinul fertilizării ogoarelor. Avioanele, independente de unele obstacole de pe sol, cum ar fi zăpada prea mare, umiditatea ogoarelor, lucrează cu un randament incomparabil mai mare decât mașinile tractate sau purtate. La suprafețele de mii de hectare ale gospodăriilor agricole de stat ele sînt aproape de neînlocuit.

— Lucrăm de vreo cinci ani, la fertilizarea solului pe timp de iarnă cu ajutorul avioanelor — ne-a declarat Constantin Bita, directorul gospodăriei de stat Segarcea — și nu avem de ce să ne plingem. Anul trecut am realizat de pe 2328 hectare o producție de 3181 kg griu la hectar. Pe lângă rapiditatea cu care acoperă o suprafață mare în timp scurt, aviația utilitară mai prezintă avantajul că nu bătoțorește pământul și plantele se dezvoltă bine în solul afînat.

— Și anul acesta luăm toate măsurile să

realizăm o producție cât mai mare, a intrat în vorbă Diga Ștefănescu, inginerul șef al gospodăriei. În toamnă am administrat sub brazdă cite 200—300 kg superfosfat și 80 kg azotat de amoniu la hectar. Acum împrăștiem, cu ajutorul avionului, cite 100 kg azotat de amoniu de fiecare hectar. Din cele 2000 hectare cultivate cu griu au fost îngrășate cu substanțe chimice circa 1500 de hectare și lucrarea continuă.

Încercat cu azotatul de amoniu în nu mai puțin de 24 de saci, avionul este gata să-și ia zborul la mica înălțime deasupra tarlei de griu. Membrii echipajului Ion Teodorescu și Gheorghe Done stabilesc, împreună, cu conducerea gospodăriei, planul acțiunii avioanelor pentru încă o zi. Altele avioanelor suplimentară, care va îmbogăți cu substanțe nutritive pământul.

ION BECHERU
Foto: NICU VASILE

NOUTĂȚILE ZILEI

• Prin poștă, la domiciliul cumpărătorilor

După cum ne-a informat responsabilul magazinului de articole electrotehnice de pe strada Academiei nr. 4 din București, începând de ieri, unitatea onorează comenzi de tuburi electronice pentru aparate de radio, televizoare, picupuri și magnetofone, cu plata ramburs primile de la cetățeni din provincie. Calitatea acestor piese se verifică înainte de expediere la bancul de probă existent în incinta magazinului. Au și început să sosească primele scrisori-comandă.

Pe cînd expedierea la cerere a pieselor de schimb pentru aspiratoare, mașini de cusut și unele produse electrocasnice?

• Camping pe malul lacului Bicz

La Potoc, pe malul lacului de acumulare de la Bicz, Trusitul regional de construcții-Bacău execută un camping pentru turiști. Acesta este format dintr-o platformă acoperită cu o placă de beton armat care se realizează numai pe doi stâlpi laterali, ceea ce permite o vizit-

billată mare atât spre barajul lacului, cât și spre masivul Ceahlău. Pe platforma amenajată s-au amplasat căsuțe tip din lemn, fiecare cu câte patru încăperi a două paturi.

Campingul mai cuprinde platforme și locuri de montare a corturilor (circa 200), spații pentru parcare a circa 100 automobile, un grup sanitar pentru 200 turiști, birou administrativ și un bufet. Întregul ansamblu este iluminat cu lămpi fluorescente.

• „Leacuri” industriale împotriva coroziunii

La Combinatul de cauciuc sintetic și produse petrochimice din orașul Gheorghie Gheorghiu-Dej se acordă o atenție sporită acțiunilor menite să reducă efectele coroziunii. Pentru micșorarea efectului coroziv, s-au încercat mai multe substanțe de protecție anticorozivă. Dintre cele care au dat rezultate bune se numără chitul epodur și lacul de bormit. Rezultatele obținute s-au concretizat în prelungirea duratei de funcționare a utilajelor protejate, realizându-se mai multă siguranță în exploatare și o reducere simțitoare a impurităților în produsul finit.

• Șalupe pentru operații de salvare

BRĂILA (cosp. R. 1). — Un nou tip de navă proiectată pentru prima dată în țara noastră a intrat în producție la Șantierul naval din Brăila. Este vorba de șalupe de salvare ce urmează să acționeze în zona de coastă a Mării Negre.

• Consultații medicale la un magazin de articole optice

O măsură bună, luată în folosul cetățenilor care au nevoie de ochelari, de la 14 februarie, în unitatea de optică medicală din blocul „Macul roșu” (Calea Victoriei), medici specialiști din clinica de oftalmologie a Spitalului Colțea acordă consultații pentru recomandarea dioptriilor la lentilele de ochelari. Orele de consultații: zilnic, între 17 și 19. Pacienții pot primi cu prielul vizitei în această unitate, și alte informații privind afecțiunile de ochi de care suferă.

• Arta metalului

SIBIU (Agerpres). Arta metalului în Transilvania poate fi admirată, începînd din aceste zile de vizitatorii muzeului Bruckenthal din Sibiu. Expoziția permanentă organizată aici prezintă obiecte de artă din argint, aramă și bronz, produse de atelierul de brasărie și meșteșugărești în secolele XIV—XVIII.

EXPERIENȚĂ BUNĂ EXISTĂ

CINE NE ÎMPIEDICĂ SĂ FACEM DIN EA UN BUN AL TUTUROR?

Conferințele de constituire a Uniunilor cooperatiste raionale

Conferința de constituire a Uniunii raionale a cooperativelor agricole de producție Piatra Neamț a prilejuit o dezbateră amplă a celor mai importante probleme privind întărirea economico-organizatorică a unităților din raion. Deși prin partea locului condițiile climatice nu au fost prea prielnice, anul trecut cooperatorii au obținut la griu o producție mai mare cu 500 kg la hectar față de 1964. Datorită extinderii mecanizării lucrărilor, folosirii pe scară largă a îngrășămintelor chimice și naturale, aplicării agrotehnicii avansate într-o seamă de unități, cum ar fi cele din comunele Girov, Ștefan cel Mare, Podoleni s-au obținut producții mari la porumb și sfeclă de zahăr. Cu sprijinul primit din partea statului, în cooperativele agricole din raion au fost efectuate amenajări pentru irigații pe o suprafață de 354 hectare, iar suprafețe însemnate de teren în pantă au fost plantate cu pomi fructiferi. Condițiile de care dispun, precum și tradiția existentă au permis cooperativelor să dezvolte ramura creșterii animalelor, ajungîndu-se în prezent la un efectiv de aproape 13 000 de bovine, peste 16 000 de oi, aproape 5 000 de porci etc. Prin valorificarea, pe bază de contracte a produselor realizate, cooperativele agricole din raion au obținut anul trecut numai din sectorul zootehnic un venit de 16,5 milioane lei. Alocarea an de an pentru fondul de acumulare a unor însemnate sume bănești a dus la creșterea continuă a proprietății obștești.

Numerosii vorbitori au ținut să menționeze că în anul trecut țărani cooperatori au destinat acumulărilor peste 3,5 milioane lei.

În discuțiile purtate, participanții la conferință au pus un mare accent pe generalizarea experienței valoroase acumulate, mijloc important de ridicare a tuturor unităților din raion la nivelul cooperativelor agricole frunțase.

Pe lângă cereale, în ultimii ani, noi am acordat o mare atenție culturii plantelor tehnice, spunea NICOLAE BOSTAN, președintele cooperativei agricole din Girov. La cultura sfecele de zahăr am realizat în 1965 o producție de 22 600 kg la hectar, care ne-a adus un venit de 1,8 milioane lei. Consiliul uniunii raionale a cooperativelor agricole care are sarcina să inițieze și să sprijine, în colaborare cu consiliul agricol, unitățile și în direcția întocmirii judicioase a planurilor de producție anuale și de perspectivă trebuie să studieze posibilitatea ca această cultură să fie extinsă în toate unitățile care dispun de condiții corespunzătoare. Pentru anul acesta noi vom mări suprafața cultivată cu sfeclă de zahăr de la 230 hectare la 300 hectare.

Numerosii vorbitori au ținut să împărtășească experiența dobîndită, rezultatele bune ob-

ținute prin folosirea îngrășămintelor chimice.

— Pământul de care dispune unitatea noastră nu este prea darnic, spunea inginerul JEAN CONSTANTINESCU, de la cooperativa agricolă din Dragomirești. El s-a arătat însă foarte recunoscător atunci cînd l-am dat îngrășămintele. Aș vrea să dau un singur exemplu. În 1965, cînd am administrat îngrășămintele chimice, griul ne-a dat la hectar o producție cu aproape 800 kg mai mare decît în anul precedent cînd nu am fertilizat solul. Iată de ce în acest an ne-am propus să extîndem folosirea îngrășămintelor chimice pe o suprafață de peste 1300 hectare pe care o vom cultiva cu plante tehnice, griu, porumb, cartofi, precum și pe 50 hectare de pășune. Sîntem încredințați că prin constituirea Uniunii raionale a cooperativelor agricole de producție și creșterea îngrășămintelor chimice va fi mult îmbunătățită. Tot în vederea îmbunătățirii fertilizării solului vom transporta la cîmp 2400 tone de gunoi de grajd și 1200 tone de amendamente calcaroase.

În conferință, numeroși vorbitori au criticat faptul că deși în cadrul raionului, la Bicz, există mari cantități de amendamente, în prea puține unități acestea au fost folosite pentru corectarea acidității solurilor podzolice. Ei au propus ca Uniunea raională a cooperativei agricole de producție să ceară consiliilor de conducere ale unităților să acorde o mai mare atenție organizării acțiunii de corectare a acidității solurilor prin folosirea amendamentelor calcaroase.

Din dezbateri a reieșit că nici resursele de apă existente în cadrul raionului nu sînt valorificate din plin. În legătură cu aceasta CONSTANTIN MURARU, vicepreședintele co-

operativei agricole din Dochia a spus:

— Cu toate că avem destule izvoare naturale de apă, pînă acum în cooperativa noastră nu s-au irigat decît 35 hectare de teren. Pentru a pune în valoare această rezervă importantă de creștere a producției, adunarea generală a hoților ca în acest an să extindem suprafața irigată cu încă 100 hectare.

Pe baza experienței dobîndite de cooperatorii din Dochia, din Girov și din alte unități frunțase, acțiunea de amenajare a terenurilor pentru irigații va fi extinsă și la Zănești, Rediu, Podoleni și în alte unități situate de-a lungul văii Cracăului sau a canalului Bistriței. Participanții la conferință au propus ca Uniunea raională să ia din timp măsuri pentru aprovizionarea unităților cu baza materială necesară irigațiilor.

CONST. AZOIȚII
corespondentul
„României libere”

Un tip nou de unitate comercială

SUPER-MAGAZINUL

În cursul acestui an, vor continua lucrările începute și vor fi date în folosință o serie de noi complexe comerciale, în diverse orașe din țară. În primul semestru din acest an se vor deschide complexe de micromagazinul 1-Resița, de pe bulevardul Tomis-Constanța, din zona Sud-Pitești, Săsar-Baia Mare și din cartierele Gheorghieni și Dealul Florilor-Cluj, Socola-Nicolina și Tătărași-Iași. În cel de-al doilea semestru se va termina construcția complexelor comerciale din cartierele Aeroport-Petroeni, Steagul Rosu-Brasov, Gherăești-Bacău, Gușara Cimpului-Medias, Victoriei-Brăila, Calea București-Craiova, Arini-Suceava. În același semestru, vor fi date în folosință cel de-al treilea complex comercial din cartierul Tigilna II-Galați, complexul din Măi-Tg. Jiu, precum și noile complexe din Sinaia și Buzău.

Numeroase complexe comerciale și de alimentație publică vor fi deschise și în București, în cartierele Balta Albă, Drumul Taberei, zona-Sud-Berenci. În cartierul Giulești și pe bulevardul Armata Poporului va începe construcția unor noi complexe comerciale, ce vor fi date în folosință în anul 1967. Tot în cursul anului viitor vor fi terminate centrul comercial Hunedoara și noul complex comercial din Moldova Nouă.

În afara formelor noi de servirea ce vor fi introduse în aceste complexe — ca autoservirea, expunerea deschisă a mărfurilor etc. — în acest an se va deschide și un tip nou de unitate denumit „supermagazin”. Spre deosebire de complexele comerciale, aceste noi

(Continuare în pag. a 3-a)

UN LOC DE FAVOARE

La redacție a sosit o scrisoare. Semnatul ei, Ștefan Preda, locuitor al orașului Techirghiol, ne relatează plin de indignare că de mai multe luni este purtat pe drumuri în mod inutil, pricinuindu-i-se pagube și neliniște în familie. Și în încheierea cititorului nostru nota: „Pentru actul ilegal făcut de vecinul meu, Gheorghe Paraschiv, m-am adresat tuturor organelor, inclusiv justiției. Peste tot mi s-a dat dreptate dar președintele sfatului popular al orașului Techirghiol se împotrivescă repunerii mele în drepturi”.

Ne-am deplasat la Techirghiol. Pe holurile sfatului o liniște deplină. Aflăm cu surprindere că liniștea intronată ad-hoc este un „ritual” respectat cu sfințenie ori de cite ori președintele sfatului popular, Ion Pătrășescu, are o „zi neagră”. Confirmarea ne-o dă dialogul pe care-l surprindem aioda așa cum a mai avut loc și în alte dați. De la biroul său,

președintele strigă la Gh. Pucichi, șeful secției de gospodărie comunală. Subiectul care a tulburat liniștea... Techirghiolului este din nou plîngerea lui Ștefan Preda.

— Îi dăm în judecată. Fă-mi

Scrisori cu adresă

rost de doi martori și-l pun eu la punct.

— Dar 1-ați mai dat odată, răspunde supus colaboratorul.

— Atunci pe nevastă-sa, copiii.

— Avem și pentru ei cite un dosar dar nu prea știm de ce să-i învinuim.

— De orice; atîta lucru ar trebui să știți. Consultă-i și pe

ceilalți, sfătuți-vă... Nu mai putem da înapoi.

Să-și lăsăm deocamdată pe cei doi să... discute iar noi să derulăm — cu îngăduința cititorului — întreaga poveste pînă la originea faptelor care au precedat-o.

În vara anului trecut, Gh. Paraschiv obține „îngăduința” președintelui sfatului popular local să-și extindă curtea cu încă 300 m.p. intrînd în locul de casă al vecinului său Ștefan Preda, sub pretextul că acesta deține o suprafață prea mare. Frint-un act de violență, Gh. Paraschiv și „imputernicitul” sfatului popular — unul și același cu Gh. Pucichi, șeful secției de gospodărie comunală — stabilesc o nouă linie de despărțire a celor două curți distrugînd totodată și

P. ZARNESCU
corespondentul
„României libere”

(Continuare în pag. a 2-a)

Pe străzile Capitalei circula de citeva zile o mașină liliplu de construcție originală. Este vorba de un microturism de două locuri construit de tînărul Justin Capră, de profesie proiectant la un Institut de cercetări din Capitală. Dotată cu un motor de motocicletă de 500 m.c. mașina dezvoltă o viteză de peste 100 km la oră cu un consum de 4 l la 100 km. În ciușeu: Microturismul pe străzile Capitalei.

Foto: AGERPRES

Primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a ambasadorului Republicii Socialiste Cehoslovace

Joi, 17 februarie 1966, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a primit în audiență de prezentare pe Cest-

mir Cisar, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste Cehoslovace la București. Cu acest prilej a avut loc o discuție prietenească.

În stația C.F.R. Ploiești-Triaș a fost construită o cabină de centralizare robineților cu ajutorul căreia se fac probele frinelor de vagoane. Prin centralizarea robineților în cabină, se asigură o funcționare mult superioară celei vechi, iar munca a șapte oameni a fost preluată de un singur. Realizarea aparține unui colectiv din Ploiești-Triaș.

Foto: FLORIN ȘTEFĂNESCU

A tipiza nu înseamnă a genera monotonie

(Urmare din pag. 1)
tipelor cerințe. Aceasta înseamnă că trebuie să se dezvolte în primul rând activitatea de studiu și analiză științifică a ansamblului construcțiilor, așa cum rezultă ele din diversele necesități funcționale, pentru determinarea caracteristicilor comune și prezizarea seriei de tipuri.

În condițiile dezvoltării industrializării, construcțiile de masă înțeleg de a mai rămâne fenomene izolate pe care le rezolvă de la caz la caz un colectiv de specialiști. Se impune în acest domeniu o rezolvare de ansamblu. Este necesar, de pildă, să se determine pentru o perioadă de câțiva ani de ce hale are nevoie industria, analiza și seria necesităților, determinarea soluțiilor optime, adică tipizarea și stabilirea elementelor componente tip. Apoi, în funcție de structura familiei și a necesarului de construit, trebuie stabilite tipurile de apartamente posibile și tipurile de construcții. Numai în acest fel, bazați pe o viziune de ansamblu se poate obține o tipizare care să permită creșterea la producția industrială a construcțiilor. Pentru a realiza un simplu catalog de elemente de planșeu de pildă, și deci posibilitatea producerii lor în serie în fabrică, înseamnă a determina tipurile posibile de apartamente, a seria dimensiunilor și în același timp a cunoaște sistemele constructive care se vor folosi pentru a stabili condițiile de rezistență și integrare în ansamblul construcției. Apare evidentă complexitatea problemei la care se ridică proiectarea unui planșeu în momentul în care se dorește să se treacă la o producție industrială. Se pot da zeci de astfel de exemple care arată că necesitatea producției industriale a părților componente ale construcțiilor, schimbă substanțial munca de proiectare și o transformă într-o activitate științifică, de studiu. Dar pentru ca activitatea de tipizare să se desfășoare în bune condiții, este necesar concursul nemijlocit al beneficiarilor care trebuie să-și precizeze necesitățile cât mai complet posibil și din timp. Colaborarea producătorilor, a tuturor factorilor interesați, care încă lasă de dorit, se impune deci pe parcursul proiectării.

Limitele până la care se poate și trebuie împinsă tipizarea sunt determinate de categoria de construcție respectivă. Astfel, elementele care îndeplinesc funcțiuni simple cum ar fi stâlpii electrici, stâlpii pentru susținerea industrială, canale de distribuție, subsanșabile etc., pot fi tipizate în continuare și trebuie extinsă tipizarea lor la toate necesitățile. Rezervoarele de apă îngropate, coșurile de fum, bateriile pentru răcirea apei industriale, cas-

tele de apă până la o anumită capacitate etc., pot fi de asemenea tipizate. Trebuie extinsă tipizarea halelor industriale cu structuri de beton sau metalice, precum și toate elementele lor componente. Studiile de până acum au arătat că majoritatea proceselor tehnologice se pot încadra perfect într-un număr redus de tipuri de hale.

Ceea ce se desprinde din esențial este că tipizarea îmbracă diferite forme de rezolvare, în funcție de domeniul pe care-l analizează. Tipizarea nu trebuie împinsă însă dincolo de limitele raționalului, adică a nevoilor producției în mod industrial și a nevoilor de a rezolva optim, deci bine studiat, a unităților funcționale. La școlii de pildă, unitatea clasă în care se desfășoară procesul de învățămînt are un caracter complex; la definirea ei trebuie să colaboreze pedagogul, igienistul, arhitectul etc. Aceasta nu înseamnă de altfel că în mod centralizat. Tot așa și pentru camera de spital, camera de hotel etc. Nevoia de a rezolva științific aceste probleme, deci bazați pe studii, pe conlucrarea unui număr mare de specialiști diferiți, face ca ele să treabuiască și să rezolve ca atare, adică tipizate.

Este foarte important ca în viitorul apropiat să se găsească acele cărți care permit satisfacerea într-o mai mare măsură a nevoilor de creație arhitecturală, folosind elemente tip sau unități funcționale tipizate. Tipizarea nu este generatoare de monotonie, de lipsă de varietate, de specific, dacă este concepută în limitele nevoilor reale, corespunzătoare necesităților producției industriale, a celor de calitate, de perfecționare succesivă, de precizare dimensională și conformare a unităților funcționale: apartament, clasă, săli de cinema, cameră de spital etc. Practica ultimilor ani a arătat că pentru teme asemănătoare au rezultat construcții asemănătoare. Senzația de „la fel” nu se poate șterge prin unele detalii în tratarea fațadelor. Senzația de „la fel” este generată de volume, de ritm, de modul de grupare în ansamblu, de lipsa unui specific în compoziție. Așa se explică de ce seamănă între ele ansambluri care nu au fost executate după proiecte tip, care au fost gândite și create de colective diferite. Problema există, rezolvarea ei cere însă o analiză aprofundată a cauzelor. În principal monotonia nu a rezultat din aplicarea proiectelor tip. Varietatea, specificul, arhitectura românească nu se realizează prin înălțarea tipizării, ci prin altceva mai profund care ar putea să fie numit „climat de creație”. Trebuie asigurată, sprijinit, încurajat, un climat de creație.

Un loc de favoare

(Urmare din pag. 1)
culturile de pe suprafața acaparată.

Nedreptății, St. Preda se adresează mai întâi Sfatului popular al orașului Constanța. O comisie a acestuia cercetează și sesizează și stabilește că — transcriem textual — „Măsură luată este ilegală și în consecință procedați la retragerea gardului pe limita vecinei de despărțire a curților lașine liberă și la dispoziția lui St. Preda suprafața de teren acaparată de vecinul său fără nici un drept”. Și adresa preciza: „Îi veți repune în drepturi în termen de cinci zile”.

Surprinzător, dar de atunci au trecut cinci luni și adresa — semnată de alții de vicepreședintele Ion Tăvălaș — n-a avut niciun ecou la... Tehirghiol. Ștefan Preda se adresează justiției. Alte zile pierdute, alți bani și energie consumate. Tribunalul admite și el acțiunea și hotărăște ca pînă să-și retragă gardul conform raportului de expertiză tehnică întocmit. Se judecă în recurs și hotărârea rămîne definitivă. Dar abuzul acoperit cu calitatea președintelui de la Tehirghiol pune pe drumuri alți oameni. Doi ex-

cutori judecătorești ai Tribunalului regional Dobrogea se deplasează la Tehirghiol pentru a repune în drepturi pe Ștefan Preda. Sfîdind autoritatea și competența celor doi impuniterici președintele sfatului se opune execuției de la data aceasta.

La prima vedere, toate acestea par de necrezut. Și totuși... Intrăm în biroul tovarășului Ion Pătrașescu, președintele sfatului popular local. — Sîntem sesizați! — Știu, cu Preda?! Da, ne-am oprit și ne vom opune. Noi-am hotărît ca vecinul său să primească suprafața de 300 m.p.

— Bine, dar este un act ilegal și apoi hotărîrea Tribunalului... — Aici noi hotărîm. Vom face dovada că pămîntul este al sfatului și că avem dreptul să-l dăm în folosință cu socotim noi. Să nu ne mai scicie mult așa că... — Îi priveam uimiți. Nu ne înțelam. Era chiar tovarășul Pătrașescu ale cărui răspunsuri din economie de spațiu nu le mai transcriem. Ne întorcăm la subiect și admitem că terenul aflat în litigiu ar putea fi al sfatului. Dar chiar interlocutorul nostru ne-a oferit zeci de argumente contradictorii și nicio probă concludentă. Pro-

CARNET CULTURAL • CARNET CULTURAL • CARNET CULTURAL • CARNET CULTURAL

Programul televiziunii între 20-26 februarie

DUMINICĂ 20 FEBRUARIE
8.50: Gimnastică; 9: Rețeta gospodinei, Curs de croitorie; 9.30: „Pantofiorul de aur”; 9.50: „Versuri după Frații Grimm”; 11: Emisiuni pentru sate; 19: Tei; 19.15: Ion Minulescu; 19.45: Muzică ușoară cu formația Rolf Albrich; 20.30: Filmul „Noaptea argentinienilor”; 22: Tei; 22.30: Tei.

MĂRTI 22 FEBRUARIE
19: Tei; 19.15: Pentru cei mici; „Care-i cea mai isteată”; Pentru școlarii — Lucrările scrise; 20: Colecții, colecționari, pasiuni; 20.30: Mosaic muzical; 21: Trei tablouri pe săptămîna; 21.15: Filmul „Hotul de pierstici”; 22.40: Tei.

MIERCURI 23 FEBRUARIE
19: Tei; 19.10: Pentru școlarii — „Fizică și iluzionism”; 19.30: „Tei”; Cezar și Cleopatra” de G. B. Shaw. (În pauze: Teletelatele, Poșta televiziunii); 23: Tei.

JOI 24 FEBRUARIE
11.40: Campionatul mondial de patinaj artistic (transmisiune de la Davos); 19: Hochei — Cehoslovacia—Canada (transmisiune de la Praga). În pauze: Tei; 21.15: Opera „Don Pasquale” de Gaetano Donizetti. (În pauze — filmul „Nori în profil”; „Cînd soția e piecătoare”); 23.30: Tei.

VINERI 25 FEBRUARIE
11.25: Campionatul mondial de patinaj artistic (transmisiune de la Davos); 19: Tei; 19.15: Pentru cei mici — Filmul „Musafirul”; Pentru școlarii — Cei șapte ani de acasă; 20: Săptămîna; 21: Avangardă; 21.15: Teleglob; 21.45: Atlas folcloric; 22.30: Tei.

SIMBĂTĂ 26 FEBRUARIE
19: Tei; 19.15: Pentru copii — Filmul „Cei doi poli”; Pînă la povestea „Ham, chib, miază”; 20: Tei-enciclopedie; 21: Filmul „Sfîntul”; 21.50: Campionatul mondial de patinaj artistic (transmisiune de la Davos); 23: Tei.

Teatru pentru adolescenți

Ecouri pe marginea articolului: UN SPECTATOR NEGLIJAT

În rîndurile ce urmează, publicăm câteva păreri primite la redacție, pe marginea articolului intitulat „Un spectator neglijat”.

Smaranda Ardelea

Articolul „Un spectator neglijat” apărut în ziarul dv. a reluat o problemă, care s-a ridicat anul acesta cu acuitate în familia noastră. La ce spectacol de teatru să meargă băutul nostru, Ștefan? Elev în clasa a IX-a a trecut de vîrstă „Elefantului curios”. În plus, anul acesta lecțiile de limbă și literatura română, în cursul cărora s-a predat genul dramatic, i-au trezit interesul și curiozitatea pentru o sumă de lucrări, care pînă acum îi erau necunoscute.

Imi place mult teatrul și așa vîrstă și fiul meu s-a făcut un spectator entuziast. Deocamdată însă nu există baza practică pentru aceasta, atît în ce privește piesele clasice, cît și cele de actualitate. Fiul meu nu merge des la teatru, pentru că acesta nu-i oferă ceea ce și-ar dori și ceea ce firească ar fi să ofere vîrstii lui. Și ca el sînt desigur mulți alții. Oare nu se gîndesc tovarășii directori de teatru că acești tineri, copii încă, sînt viitorul public al teatrelor? Și ce anume fac teatrele pentru ca acest public să devină instruit, capabil de discernămint? Ce anume face pentru a ne ajuta pe noi părinți să creștem oamenii culti, demni cetățeni ai patriei noastre socialiste? Iată câteva întrebări la care am fi bucuroși să primim un răspuns.

George Calboreanu artist al poporului

Nu se poate înțelega pe mod un teatru, o mișcare teatrală, așa cum din păcate mi se pare că există astăzi tendința în unele din teatrele noastre, care joacă mult prea mult piese întinsecate, ai căror eroi nu au altă perspectivă decît nebunia sau sinuciderea. Moda în teatru ca și în vestimentația cade cel mai repede în desuetudine, devine banală și are parte de uitare. Ceea ce rămîne, ceea ce este al teatrului și face parte integrantă din el, sînt ideile generoase, sentimentele frumoase, acțiunile eroice, pe de o parte, precum și textele care iau în deridere defectele și tarele unor oameni, făcînd din rîs o modalitate de îndreptare a moravurilor pe de altă parte. Din păcate, piesele de acest fel sînt rare în ultima vreme pe scenele noastre și chiar pe scena Teatrului Național din Capitală, care primul are menirea de a fi teazaurul marelui repertoriu, de la Sofocle și Shakespeare, pînă la clasicii noștri ale căror opere au văzut pentru prima dată lumina rampei pe scena sa.

Se joacă astăzi puține piese de la care spectatorul tînr să plece cu dorința de a fi asemenea eroiului văzut pe scenă, puține spectacole care să-l educe în spiritul cinstei, al patriotizmului, al eroismului, al muncii și luptei pentru progresul societății. Și cînd spun aceasta, mă gîndesc nu numai la dramaturgia clasică dar și la cea contemporană, originală, care să ogîndească cît mai măiestrit realitățile noastre de azi, eroul zilelor noastre, constructor al noii patrii.

Problema, avînd ca aspect principal aceea că mulți tineri ajung la maturitate fără să vadă pe scenă un Moliere, un Alexandru, un Caragiale, are însă și un alt aspect care nu mi se pare deloc neglijat — anume că o mare parte dintre actorii noștri tineri nu joacă și nu au jucat în piese clasice decît pe bîncile Institutului. Ceea ce este foarte puțin. Rîscăm astfel, și o spun cu toată seriozitatea și răspunderea, să intrăm într-un cerc vicios — nu jucăm texte clasice, nu formăm actori care să joace asemenea texte, deci nu vom avea în viitor cu cine juca marelui repertoriu. Vom lipsi oare astfel și pe mai departe tineretul de posibilitatea cunoașterii prin teatru a capodopelor dramaturgiei, de posibilitatea educării lui prin intermediul acestora?

Iată o întrebare pe care mi-o pun și pe care cred că ar trebui să ne-o punem toți oamenii de teatru, dînd în același timp și răspunsul practic. Într-un viitor cît mai apropiat, așfelice noastre ar trebui să poarte — alături de piesele de actualitate — numele marilor corifei ai dramaturgiei clasice

universale și românești, ale căror piese au fost piatra de încercare ale altor mari actori români, de la Grigora Manolescu și Nottara pînă la Nicolae Bălățeanu și Mihai Popescu.

profesoara la liceul „Mihail Eminescu” din București

Știm cu toții ce fel de piese sînt necesare educării tineretului, numai că nu prea le găsim în repertoriul teatrelor noastre din București și din țară. În practică, nu putem urmări o continuitate a educației cu ajutorul teatrului.

Problema se ridică și pentru Radio și Televiziune, unde se prezintă din cînd în cînd și piese pentru școlari, dar iarășii prea puține și fără o orînduire cît de cît sistematică. De curînd, la Radio s-a introdus prezentarea unor piese „în ajutorul elevului”, inițiativă excelentă și pe care am dori-o amplificată.

Și dacă poezii și scrierile noastre epice se gîndesc mai des la educarea tineretului, iar Editura Tineretului și celelalte edituri publice și cărți pentru ei, în schimb dramaturgia noastră se ocupă mult prea puțin de educarea tineretului. Este necesar să se scrie piese în care să se cultive patriotismul socialist, să se învedereze valorile contemporane, viața și năzuințele omului nou. Nu avem piese care să stimuleze avîntul și imaginația tineretului, curiozitatea lui științifică, spiritul de răspundere, conștiința unor tineri înalte, piese care să-l ajute pe tineri la

Cristina Eremia profesoară la liceul nr. 42 din București

Este un adevăr incontestabil că alegerea unui spectacol pentru elevii noștri este o problemă dificilă pentru cadrele didactice în general și pentru profesorii de literatură în special. Căci cea mai mare parte a spectacolelor pe care am vrea să le recomandăm elevilor noștri și pe care ei ar dori să le vadă, fie că nu se joacă, fie că sînt spectacole vechi și se programează foarte rar. Ca profesor de limbă și literatură română, am predat trimestrul acesta la clasa IX-a genul dramatic și consider că elevii mei le-aș fi fost de un real ajutor dacă pe lângă lecția teoretică predată în școală, ei ar fi putut urmări pe scenele teatrelor și citeva exemplificări practice. Mi se pare chiar că ar fi fost obligatoriu ca ei să vadă o tragedie antică, o comedie clasică, o dramă romantică.

Dar unde să le vadă? Cînd s-a jucat „Antigona” la fostul teatru al Tineretului elevii de-a IX-a de astăzi, erau prea mici, cînd acum vreo trei ani s-a jucat „Orestia” la Teatrul „Lucia Sturza-Bulandra”, ei se multumeau cu „Tândărică”.

Teatrele n-au trebuit să uite însă că, în fiecare an, în școlile noastre există un public de 14—15—16 ani care ar trebui să facă practic și nu numai teoretic cunoștință cu dramaturgia clasică, cu tragedia antică, cu Shakespeare, cu Corneille, cu Victor Hugo, cu Ibsen, fără a mai vorbi de necesitatea și obligativitatea ca ei să cunoască bine și nu numai

radio

SIMBĂTĂ 19 FEBRUARIE
PROGRAMUL I: 5: Știri; 5.06: Cîntece populare; 5.30: Gimnastică; 5.40: Piese de fanfară; 6: Radiojurnal; 6.10: „Montana” de Manuel de Falla; 6.15: Transmitem pentru sate; 6.22: Hore și sîrbe; 6.45: Salut voios de pionier; 7: Radiojurnal; 7.15: Muzică ușoară; 7.30: Muzică din opere; 7.45: Muzică ușoară; 8.08: Muzică populară; 8.30: Melodia preferată; 9.30: Sfatul medicului; 9.35: Pașii din operă; 10: Știri; 10.05: Muzică de estradă; 10.30: Roza vînturilor; 11: Concertul în minor pentru pian și orchestră de Schumann, solist Dinu Lîpăști; 11.30: Coala; 11.40: „Philarmonia” din Londra, dirijor Herbert von Karajan; 11.31: Cîntece populare; 12: Știri; 12.10: Din viața muzicală a orașelor patriei; 12.45: Revista revistelor economice; 13: Dansuri din opere; 13.15: Ansambluri artistice școlare; 13.30: Melodii; 14: Știri; 14.08: Muzică populară; 15: Muzică ușoară; 15.30: „Arcade” de

mai din cărți pe Alexandru, pe Caragiale, pe Delavrancea, pe Davilla.

Ce anume din operele tuturor acestora? Poi, vedea azi elevii mei din clasa a IX-a? Cu una sau două excepții, nimic. Și totuși e aepărută nevoie ca teatrele să se ocupe de acest public, care acum ia primele contacte cu arta și cultura, de aceste prime contacte depinzînd dezvoltarea sa intelectuală viitoare. Aș propune de aceea ca pe baza unui repertoriu clasic permanent teatrele să reintroducă matineele școlare săptămînale, în așa fel ca, în fiecare an, alegerea sau recomandarea unui spectacol pentru noile generații de elevi, să nu mai constituie o problemă de nerezolvat.

Viorica Atanasiu profesoara la liceul „Mihail Eminescu” din București

Știm cu toții ce fel de piese sînt necesare educării tineretului, numai că nu prea le găsim în repertoriul teatrelor noastre din București și din țară. În practică, nu putem urmări o continuitate a educației cu ajutorul teatrului.

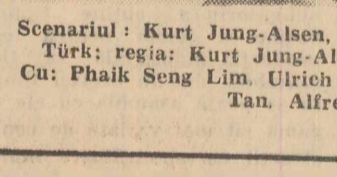
Problema se ridică și pentru Radio și Televiziune, unde se prezintă din cînd în cînd și piese pentru școlari, dar iarășii prea puține și fără o orînduire cît de cît sistematică. De curînd, la Radio s-a introdus prezentarea unor piese „în ajutorul elevului”, inițiativă excelentă și pe care am dori-o amplificată.

Și dacă poezii și scrierile noastre epice se gîndesc mai des la educarea tineretului, iar Editura Tineretului și celelalte edituri publice și cărți pentru ei, în schimb dramaturgia noastră se ocupă mult prea puțin de educarea tineretului. Este necesar să se scrie piese în care să se cultive patriotismul socialist, să se învedereze valorile contemporane, viața și năzuințele omului nou. Nu avem piese care să stimuleze avîntul și imaginația tineretului, curiozitatea lui științifică, spiritul de răspundere, conștiința unor tineri înalte, piese care să-l ajute pe tineri la

SĂPTĂMINA VITTOARE PE ECRAN

„FATA DIN JUNGLĂ”

Producție a televiziunii din R. D. Germană

Scenariul: Kurt Jung-Alsen, după romanul lui Harry Turk; regia: Kurt Jung-Alsen; imaginea: Otto Merz; Cu: Phaik Seng Lim, Ulrich Thein, Rudolf Ulrich, Sally Tan, Alfred Müller

Aurel Stroe, Concertul pentru orchestră de Anatoj Vieru; 6: Radiojurnal; 6.20: Arii din opere; 6.30: Emisiune muzicală de la Moscova; 17: Lieduri; 17.15: Radiosimpozium; 17.35: Orchestra de estradă a Radio-televiziunii; 18: Știri; 18.03: Ziaua fericităților; 18.15: Muzică din opere; 18.30: Știință, tehnică, fantazie; 19: Muzică ușoară; 19.15: Sport; 19.30: O melodie; 20: Radiogazeta; 20.30: Roxana Matei; 20.45: Noapte bună, copii; 20.55: Romante; 21.15: Muzică de dans; 22: Radiojurnal; 22.20: Suită de ritmurii; 23: Estrada noturnă; 23.52: Știri.

PROGRAMUL II: 7.30: Radiojurnal; 7.50: Miniaturi instrumentale; 8: Fragmente din „Acis și Galateea” de Haendel; 8.30: Melodii populare; 9: Știri; 9.05: În lunca Siretului de Ion Hartulariu-Darcelie; 9.27: Muzică ușoară; 10: Cîntece închinare Republicii; 10.10: Lieduri; 10.30: Muzică populară; 11: Știri; 11.07: Muzică din „Cîntec gitan” de Maurice Yvain; 11.30: Pianista Sofia Cosma; 11.45: Coruri; 12: Muzică ușoară; 12.30: Căleldoscop muzical; 14: Din operele lui Verdi; 14.30: Muzică ușoară; 15: Radiojurnal; 15.10: Ansamblul Armatei; 15.30: Melodii populare; 16: Muzică de balet; 16.30: De ce? De unde? De cînd? 16.50: Aur și argint”; 17: Lehar; 17: Radiojurnal; 17.20: Arii din opere; 17.30: Capodopere ale literaturii; 18: Avangardă muzicală; 18.20: Muzică populară; 19: Știri; 19.03: Muzică ușoară; 19.30: Editie radio-

televiziune

19: Tei; 19.15: „Poeste cu lepruși” și „Micul scafandru”; Sport — baschet; 20: Săptămîna; 21: Avangardă; 21.15: Un nume drag, o melodie; 21.40: Teleglob; 22.10: Muzică pentru două plane; 22.30: Tei.

cum va fi vremea
Pentru zilele de 19, 20 și 21 februarie se anunță următorul timp probabil: Vreme relativ umedă, cu cer temporar acoperit. În cea mai mare parte a zilei, mai ales sub formă de ploaie. Vînt potrivit, predominant din sectorul vestic. Mini-mile vor fi cuprinse între minus 5 și plus 5 grade, iar maximele între 0 și plus 10 grade, local mai ridicate. Ceață locală.

MEMENTO

VINERI 18 FEBRUARIE 1966
Soarele răsare la 7 h 11' Soarele apune la 17 h 48' — 49 + 316

teatre
Traviata: Teatrul de operă și balet (16.48.20), ora 19.30; Prințesa circului: Teatrul de operă (14.00.11), ora 19.30; Din jale se intruzează Electra: Teatrul Național „I. L. Caragiale”, sala

Comedia (14.71.71), ora 19; Întîlnire cu ingerul: Teatrul Național „I. L. Caragiale”, sala Studio (15.15.53), ora 19.30; Instala: Teatrul de Comedie (16.84.80), ora 20; Un tramvai numit dorință: Teatrul „Lucia Sturza Bulandra”, sala din bd. Schitu Măgureanu (14.60.60), ora 19.30; Căniota: Teatrul „Lucia Sturza Bulandra”, sala Studio (12.74.50), ora 19.30; Antikona, Medea: Teatrul „C. I. Nottara” (15.93.02), ora 20; Amoor!: Teatrul Mic (14.70.81), ora 19.30; Arii din de duplă perfect: Teatrul „Barbu Delavrancea” (12.94.23), ora 20; Cîntărețul irtetii sale: Teatrul evreiesc de stat (21.36.71), ora 20; Năzdrăvăniile lui Tândărică: Teatrul „Tândărică”, sala din str. Academiei (15.87.37), ora 10 și ora 17; Katia și crocodilul: Teatrul „Tândărică”, sala Victoria (15.23.77), ora 17; Revista dragostei: Teatrul „C. Tănase”, sala Savoy (15.56.78), ora 20; Omul zăpezilor: Teatrul „C. Tănase”, sala Victoria (15.04.18),

cinematografe
Tom Jones: Patria (11.86.25), orele 9.30 — 12.30 — 16.15 — 19 — 21.30; București (15.61.54), orele 8.45 — 11 — 13.30 — 16 — 18.30 — 21; Ferovia (16.22.73), orele 8.30 — 11 — 13.30 — 16 — 18.45 — 21.15; Modern (23.71.01), orele 10 — 12.30 — 15.30 — 18 — 20.30; Depășirea: Festival (15.63.84), orele 9 — 11.30 — 13.45 — 16.15 — 18.45 — 21.15; Floreasca (12.23.30), orele 10.30 — 13 — 15.30 — 18 — 20.30; Rahova (23.71.00), orele 10.30 — 15.30 — 18 — 20.30; Procesul alb Republica (11.03.72), orele 9 — 11.15 — 13.45 — 16.15 — 18.45 — 21.15; Căleia Victoriei sau Căleia visurilor: Luceafărul (15.87.67), orele 9.30 — 11.45 — 14 — 16.15 — 18.30 — 20.45; Excelsior (18.10.88), orele 10 — 12.15 — 15.30

— 19 — 20.30; Ce s-a întîmplat cu Baby Jane?; Capitol (16.23.17), orele 9.30 — 12.15 — 15.30 — 18.15 — 21; Grivita (17.08.58), orele 9.30 — 12.15 — 15 — 17.45 — 20.30; Gloria (Alsea L.O.R. nr. 6), orele 9.30 — 12.15 — 15 — 17.45 — 20.30; Pinguinul: Victoria (16.28.70), orele 10 — 12 — 14 — 16 — 18.15 — 20.30; A trecut o femeie: Central (14.12.24), orele 9.15 — 11.30 — 13.45 — 16 — 18.15 — 20.30; Ultimul miliardar: Lumina (16.23.35), orele 9.30 — 11.45 — 14.15 — 16.15 — 20.45; Duminică la New York: Union (13.49.04), orele 11 — 15.30 — 18 — 20.30; Parisul vesel: Dolina (16.35.38), orele 10 — 11.45 — 14 — 16.15 — 18.45 — 20.45; Autorizație de căsătorie: Giulesii (17.55.46), orele 16 — 18.15 — 20.30; Muncile lui Hercule: Dacia (16.26.10), orele 9.30 — 14 în continuare, 16.15 — 18.30 — 20.45; Ultima cavalcadă spre Santa Cruz: Buzeti (15.62.79), orele 9 — 11.30 — 13.45 — 16 — 18.15 — 20.30; Căleia Victoriei sau Căleia visurilor: Luceafărul (15.87.67), orele 9.30 — 11.45 — 14 — 16.15 — 18.30 — 20.45; Excelsior (18.10.88), orele 10 — 12.15 — 15.30

Unirea (17.10.21), orele 16 — 18.15 — 20.30; Sălb la vînt: Tomis (21.49.46), orele 9.30 — 11.30 — 13.30 — 16 — 18.15 — 20.30; Flamura (23.07.40), orele 9.15 — 11.30 — 13.45 — 16 — 18.15 — 20.30; Steaua baletului: Flacăra (21.35.40), orele 16 — 18 — 20; Aurora (25.04.66), orele 10 — 12 — 14 — 16.30 — 18.30 — 20.30; Procesul de la Nürnberg: Arta (21.31.86), orele 10 — 16 — 19.30; Voiea (11.91.26), orele 9.30 — 11.30 — 16.30 — 20. Tatăl soldatului: Munca (21.50.97), orele 16 — 18 — 20; Old Shatterhand: Popular (35.15.17), orele 10.30 — 16 — 18.30 — 21; Feroventari (23.17.50), orele 15.30 — 18 — 20.30; Îndrăznețul Pardallan: Mosilor (12.52.83), orele 11 — 15.30 — 18 — 20.30; Criminalul în vacanță: Crîngăsi (17.38.81), orele 16 — 18 — 20; Înfîrțirea între popoare (17.31.64), orele 10 — 16 — 18 — 20; Duminică la ora 6: Viitorul (11.48.03), orele 15.30 — 18 — 20.30; Coala: Colectivă (35.07.00), orele 15.30 — 17.45 — 20; Camera albă. Progresul (23.94.10), orele 15.30 — 18 — 20.15; Onorabilul Stanias, agent secret: Lira (31.71.71), orele 10.30 — 15.30 — 18 — 20.30; Credeți-mă, domnule: Drumul sîrb (31.28.15), orele 15.30 — 17.45 — 20; Invățătorul din Vigevano: Cotroceni (13.62.56), orele 16 — 18.15 — 20.30; Ju-

ACTUALITATEA INTERNACIONALĂ

In citeva rinduri

● **PURTĂTORUL DE CUVINT** al M.A.E. al R.D. Germane a dat publicității o declarație în care denunță ca ilegală ținerea în Berlin occidental a conferinței primilor miniștri ai landurilor vestgermane, conferință care urmează să aibă loc la 18 februarie.

● **POSSIBILITATEA UNEI LICITAȚII INTERNAȚIONALE** pentru introducerea televiziunii în Grecia va fi studiată de un comitet creat special de Consiliul economic guvernamental grec.

● **IN IANUARIE 1966** producția de minereu de fier a Comunității europene a cărbunelui și oțelului (C.E.C.O.) a înregistrat, față de ianuarie 1965, o scădere de 515 000 tone, sau 7,4 la sută.

● **LA 17 FEBRUARIE** a încetat din viață Cen Sutin, vicepreședinte al Comitetului Permanent al Adunării Reprezentanților Popolari din întreaga China, vicepreședinte al Comitetului pe întreaga China al Consiliului Consultativ Politic Popular.

● **LA BONN** au început dezbaterile economice ale Bundestagului. Kurt Schmuck, ministrul federal al economiei, a anunțat că guvernul R.F.G. va hotărî noi majorări de prețuri și revizuirea tuturor subvențiilor de stat.

● **V. A. TROIȚKAIA** (U.R.S.S.), doctor în științe fizico-matematice, este prima femeie din lume care a coborât cu batisciful la adâncimea de 2.500 de metri, în Marea Mediterană. Troițkaia a reușit această performanță fiind invitată de specialiștii francezi să facă o scufundare cu batisciful „Arhimede”.

● **POPULAȚIA S.U.A.** era la 1 ianuarie 1966 de 194 899 000 locuitori, s-a anunțat la Washington. Cifra nu cuprinde și personalul forțelor armate ale S.U.A. din străinătate.

● **UN ACCIDENT TRAGIC** s-a produs miercuri într-o galerie subterană din munții Alpi, în apropiere de frontiera italo-elvețiană, galerie menită să asigure aprovizionarea cu apă a unei centrale hidro-electrice aflate în construcție. Din cauza degajării unei cantități importante de gaze toxice, 17 persoane au fost asfixiate.

● **LA PARIS** continuă procesul împotriva celor 15 persoane acuzate de a fi luat parte la un complot pentru asasinarea președintelui de Gaulle. Principala acuză este Jean Jacques Susini, unul dintre conducătorii Organizației Armate Secrete (O.A.S.).

Operațiunea „Vulturul cu două capete” Cea mai amplă „acțiune de curățire” s-a încheiat cu capturarea a ...18 arme

SAIGON 17 (Agerpres). — Operațiunea „Vulturul cu două capete”, cea mai mare „acțiune de curățire” întreprinsă de trupele americane în Vietnamul de sud, a luat sfârșit joi. La ea au participat patru batalioane ale infanteriei marine, care timp de trei săptămâni, au cercetat toate orezăriile pe o suprafață de 800 km pătrați din provincia Quang Ngai, situată la 150 km sud de baza militară de la Da Nang. Agenția Associated Press menționează că operațiunea s-a soldat cu un mare eșec rezultat fiind „capturarea a numai 18 arme” ale patrioților.

HANOI. — Într-o regiune eliberată din Vietnamul de sud, a avut loc o adunare festivă con-

sacrată celui de-a V-a aniversării a unificării forțelor armate de eliberare din Vietnamul de sud. A luat cuvântul Nguyen Thi Bin, comandant adjunct al forțelor armate de eliberare, care a arătat că în cel cincisprezece ani de eliberare din Vietnamul de sud a participat la 145 000 de acțiuni în cursul cărora au fost scoși din luptă peste 500 000 de militari inamici dintre care 22 600 americani.

HANOI. — În ziua de 15 februarie mari grupuri de avioane americane au pătruns de mai multe ori în spațiul aerian al R.D. Vietnam și au bombardat și mitraliat numeroase puncte populate și obiective industriale din provinciile Quang Binh, Ha Tinh, Nghe An și altele.

Poporul american este înșelat în ceea ce privește situația din Vietnam

a declarat ieri senatorul Wayne Morse

WASHINGTON. — În cadrul audierilor organizate de comisia senatorială pentru afacerile externe, senatorul Wayne Morse, i-a acuzat pe Taylor, fostul ambasador al S.U.A. la Saigon, și pe președintele Johnson că „înșală poporul” în ce privește situația din Vietnam. Morse a spus că „nu va trece prea mult timp și poporul american va respinge acest război”. Agenția Associated Press menționează că aceste cuvinte ale

senatorului Morse au fost salutate cu aplauze în tribuna rezervată publicului.

Situația politică din Italia

S-a ajuns la un acord de principiu între partidele care urmează să formeze coaliția guvernamentală

ROMA 17 (Agerpres). — Agenția France Presse anunță joi seara realizarea unui acord de principiu între cele patru partide care urmează să formeze coaliția guvernamentală din Italia, asupra „dozării” portofoliilor în viitorul cabinet prezidat de Aldo Moro.

ANGLIA IEȘIE DIN E.L.D.O. Ce se va întâmpla cu Europa-1?

LONDRA. — Agenția de presă transmit că guvernul britanic a hotărât să părăsească Organizația europeană pentru cercetări spațiale (E.L.D.O.) la sfârșitul acestui an. În cercurile politice britanice se subînțiază că guvernul Wilson a luat această hotărâre considerând că participarea Angliei la acest organism vest-european este prea costisitoare și afectează serios bugetul țării.

E.L.D.O. construiește primul satelit vest-european care urmează să fie lansat de racheta Europa-1, până în 1967, compusă din rachete britanică, franceză și vest-germană.

Contribuția engleză, în racheta Blue Streak, compoanentă a lui Europa-1, se ridică la 12 000 000 lire sterline pe an.

INTRAREA ÎN SCHIMB

În delta fluviului Mekong, una din cele mai fertile regiuni ale R. D. Vietnam, țărani cooperatori lucrează zi și noapte, pentru asigurarea unor recolte bogate de orez, în ciuda atacurilor aeriene ale bombardierilor americani. Munca se desfășoară fără întrerupere, în schimburi. La sfârșitul fiecărui schimb, cel ce și-a terminat ziua de lucru predă noului venit plugul, vita de muncă și... arma.

Frământări pe „continentul cangurului”

Luni, 14 februarie, s-a desfășurat în întreaga Austrie așa-numita Currency-Day, ziua reformei monetare, în care lira australiană a fost înlocuită, în mod oficial, cu dolarul australian. Prin aceasta, începând de această dată, sistemul monetar al Australiei trece la sistemul zecimal.

Această schimbare nu s-a efectuat însă, decît după aprige dispute. Numai puțin îndrăgite au fost, de altfel, controversele în jurul denumirii noii unități monetare. Un comitet special, instituit pentru a rezolva problemele tehnice, legate de această operație pe scară continentală, crease, după cum se știe, un concurs în vederea stabilirii unei denumiri care să intrinsecă cele mai multe sufragii.

Au fost formulate mii de propuneri — venite din diferite părți sociale și tabere politice — care, pe lângă aspectul, să zicem, pur statistic, au vădit și anumite tendințe contradictorii privind orientarea politică generală a Australiei. Astfel, în cadrul parlamentului, promotorii unei politici conservatoare, întemeiate pe tradiționalele relații dintre Australia și Marea Britanie, preconizau adoptarea denumirii — drept omagiu adus coroanei britanice — de „royal”, în timp ce deputații, partizani ai unei reorientări a politicii externe australiene către Statele Unite, se opunau acestei „anchilozări politice” cînd înlocuirea monedei înlocuiește oarecum, deodată, o problemă cu multe și inextric-

cabile necunoscute. În consecință, organele financiare speciale au la dispoziția lor peste 2000 de salariați și au deschis birouri de informații în fiecare oraș. În ținere australiene — poreclite ad-hoc „Dollar-Jills” — vizitează micile așezări, școlile, fabricile, instituțiile, pentru a le ține conferințe de „tehnică monetară”.

Această frământare financiară se desfășoară pe fundalul frământărilor politice, iscate de recenta schimbare de gardă, intervenită în urma retragerii lui Menzies, care a cedat fotoliul de prim ministru fostului său ministru de finanțe, Harold Holt, care a devenit, în mod automat, lider al partidului liberal și conducător al coaliției guvernamentale liberalo-agricole. Cuate cuvinte, este vorba de moștenirea lui Menzies.

În timpul guvernării acestuia au fost deschise larg porțile Australiei capitalului american, paralel cu o intensificare a colaborării pe plan politic-militar, care merge de la participarea la organizarea blocului S.E.A.T.O., aderarea la pactul S.E.A.T.O. și până la trimiterea unui contingent australian în sprijinul intervenției americane în Vietnamul de sud.

Această orientare este ilustrată cu prisosință de declarația pe care a făcut-o acum câteva zile, la Melbourne, ministrul operării al Australiei, Fairhall Allan El o precizat că fondurile alocate pentru cheltuieli militare în noul buget se cifrează la 772 milioane dolari australieni, fără ca această sumă să includă suplimentările necesitate de „sporirea ajutorului militar acordat Vietnamului” (adică, autorităților seignoneze — n. n.). Totodată, el a arătat că se prevede o sporire a cheltuielilor militare bugetare pe exercițiul financiar al anului viitor pînă la suma de 858 milioane dolari australieni.

Se înțelege de la sine că asemenea orientare pe plan extern are riguroase efecte asupra vieții economice și sociale a australienilor. Oscilațiile între Tomisa și Potomac, povara înarmărilor acasă, înfrînerea trupelor trimise să lupte în jungla vietnameză, departe de casă, ca și înrăutățirea situației materiale a oamenilor muncii — se apreciază că în 1965 prețurile au atins cel mai ridicat nivel din ultimii cinci ani — au dus la o intensificare a mișcărilor greviste. În orașele Sidney, Melbourne, Brisbane și în altele se desfășoară acțiuni greviste ale lucrătorilor constructori, în metalurgie, lucrătorii și din ramura transporturilor.

Asemenea frământări sociale, de mai mică sau mai mare anvergură, au loc în aceste zile în Australia, am zice în „marsupihul” celui de-al cincilea continent, al cărui simbol, cunoscut de toți și în toate colțurile lumii, este cangurul.

ȘTEFAN MUNTEANU

Comitetul pentru dezarmare

Șeful delegației U.R.S.S. a prezentat nota guvernului sovietic adresată S.U.A. privitor la prăbușirea bombardierului „B-52” în Spania

GENEVA 17 — Corespondentul Agerpres, H. Liman, transmite: În ședința de joi a Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, șeful delegației sovietice Semion Tarapkin a prezentat nota adresată de guvernul sovietic guvernului Statelor Unite privitor la prăbușirea bombardierului american în Spania. El a cerut ca nota să fie difuzată ca document oficial al Comitetului. Subînțiază că „cel puțin una din armele nucleare pe care le purta bombardierul nu a fost găsită”, guvernul sovietic consideră că acest accident este foarte grav, el constituind o violare directă a prevederilor Tratatului de la Moscova din 1963, precum și a convențiilor internaționale existente. Nota subînțiază primejdia contaminării apelor pe o rază mult mai vastă decît aceea a regiunii în care s-a produs accidentul și ridică problema dreptului de zbor al avioanelor americane încărcate cu armament nuclear în afara granițelor proprii. Aceste acțiuni se menționează în document, ar putea duce la izbucnirea unui război datorită unui accident. Pentru a nu se repeta asemenea accidente primejioase pentru securitatea tuturor națiunilor, afirmă nota guvernului sovietic, este necesar ca zborurile de acest fel să fie interzise de îndată. Delegatul sovietic a cerut ca Comitetul celor 18 pentru dezarmare să adreseze țărilor interesate un apel în acest sens.

Au mai luat cuvîntul delegații Canadei, Poloniei și Statelor Unite.

„Sicriele zburătoare”

La sfârșitul săptămînii trecute, pe aeroportul Narvenheim în apropiere de Köln, s-a prăbușit încă un avion de luptă al Bundeswehrului, de tipul „Starfighter F-104 G” — al 29-lea de la începutul anului trecut și al doilea în luna februarie a.c. Noul accident s-a produs într-un moment cînd seria de catastrofe aeriene, care a înghițit pînă în prezent 47 de avioane de acest tip și 16 vieți omenești, constituie subiectul unei ample și vii dezbateri, atît în cercurile politice și militare vestgermane, cît și în rîndurile opiniei publice largi din R.F.G.

Ancheta îndrăgănită, desfășurată (cu discreția impusă de „secretul militar”) de către Comisia pentru problemele apărării a Bundestagului, a stîrnit nemulțumiri în rîndurile opiniei publice care, informată de presă despre implicațiile „afacerii Starfighter”, cere dezbaterile ei deschise în parlament. (Seria de catastrofe — scrie Die Welt încă în decembrie — a devenit o chestiune publică și trebuie adusă în fața parlamentului). Dar, nu numai atît. Zilele trecute, la diferite parchete din R.F.G. au fost depuse, în numele unor cetățeni, reclamații pentru „omucidere cu premeditare, ținînd seama de numeroasele

victime omenești făcute de aceste „sicri zburătoare” sau „generatoare de văduvă”, cum au denumit piloții înșiși avioanele fatale pentru mulți dintre ei. (O impresie deosebită a produs cazul pilotului maior Klaus Heinrich Lehner în vîrstă de 33 de ani, survenit acum două luni, la 6 decembrie 1965. La numai 11 minute după decolare, el și-a găsit moartea, probabil asfixiat de niște gaze otrăvitoare emanate de un dispozitiv al avionului. Starfighterul a continuat să-l poarte, cu o viteză apropiată de cea a sunetului, la o altitudine de 9 000 m., timp de încă 2 ore și 22 de minute pînă cînd, consumîndu-și întregul combustibil, aparatul s-a prăbușit, făcîndu-se jîndări, la 7 km sud de portul norvegian Narvik).

Dar, „afacerea Starfighter” mai are și un alt aspect care îi privește pe contribuabilii din Republica Federală. Din cifrele dezvăluite de presă ei au aflat că planul Bundeswehrului de a-și înzestra forțele aeriene cu 700 asemenea aparate de zbor, deosebit de complicate și costisitoare, îi costă (de la cînd a dat) uriașă sumă de 8 miliarde mărci. Ea rezultă, pe de-o parte din prețul avioanelor: 6 milioane mărci bucata, pe de altă, din costul instruirii pilo-

tilor: 1,25 milioane un singur pilot; și nu în ultimă instanță din cheltuielile necesitate de întreținerea aparatelor: pentru a fi gata de decolare, un singur „Starfighter F-104 G” — al cărui echipaj se compune dintr-un om (numai avioanele-școală au două locuri) — este nevoie de un personal de sol de 37 persoane, dintre care 18 mecanici. La toate acestea, se mai adaugă și costul unei serii de corective aduse acestor avioane, în urma deficiențelor constatate cu prilejul catastrofelor (pînă în prezent, 750 milioane mărci).

Din amănuntele strecurate în presă cu privire la ancheta desfășurată de ominita comisie a Bundestagului, precum și din

- O anchetă discretă sub semnul „secretului militar”
- A 29-a cădere a unui „Starfighter F-104 G”. Care este motivul?
- Tranzacții economice cu dedesubturi politice
- Emisarii se grăbeau...

declarațiile făcute de unele oficialități politice și militare vestgermane, se constată o tendință de a căuta originea lanțului de catastrofe în insuficiența pregătirii tehnice și lipsa de experiență a personalului, inclusiv piloților, explicații, considerate simple de acele cercuiri politice vestgermane care cunosc o serie de dedesubturi ale „afacerii Starfighter”.

Căutînd să elucideze, într-o amplă analiză, originea lanțului de catastrofe, revista Der Spiegel ajunge la concluzia că ele cent la punct avionul de vîntoare „F-104”. Dar pentru că strategia Bundeswehrului nu aveau în vedere, în primul rînd probleme defensive — așa cum susțineau — (conform concepției lor, arată Der Spiegel, „centrul de greutate al înarmării aeriene vestgermane urma să-l constituie bombardiere de atac și nu avioane de vîntoare pentru apărare”) și pentru că Bonnul nu dispunea de mijloace suficiente ca să achiziționeze atît avioane de vîntoare cît și bombardiere de tip modern, în cursul

sint consecința „maniei bolnăvicioase de mare putere militar-politică și a insistenței de a participa la forța de șoc atomică a Occidentului”.

Analizînd în detaliu dosarul „afacerii Starfighter”, revista hamburgheză se oprește înțiu asupra primelor file, datate încă din 1956, cînd Franz Josef Strauss, instalat de cînd în fruntea Ministerului de război de la Bonn, a declarat întregul echipament al forțelor aeriene drept „total învechit” și a întreprins primii pași pentru „modernizarea” lui. Din ofertele primite de emisarilor săi, trimiși în diferite țări occidentale, Strauss a ales-o pe aceea a firmei americane Lockheed, care posesese re-

negocierilor cu firma americană s-a ajuns la concluzia că „Starfighter F-104” va putea fi editat într-o nouă versiune („Starfighter F-104 G”) care să acopere ambele domenii. Și în plus — așa cum s-a vădit ulterior — și un al treilea: cel atomic, întrucît noua versiune a aparatului, avea să fie adaptată necesităților unui bombardier nuclear.

În sprijinul elaborării noii variante, Strauss a invocat „motive politice”. „Aceste motive — arată Der Spiegel — au devenit clare mai tîrziu: Strauss vroia ca intrarea R.F.G. în posesia unei arme atomice, printr-o porțiță laterală a N.A.T.O., să devină rapid un fapt îndeplinit... Dacă aceste bombardiere atomice — așa socotea Strauss — vor fi grabnic achiziționate și gata de start... nu vor mai exista piedici în calea cooperării atomice a R.F.G.” cu aliații săi.

S.U.A. și diferite țări vesteuropene care aveau să colaboreze la fabricarea complicitului avion. Complicat, în plus, prin adaptarea sa la noile cerințe, care necesita adăugarea mereu a altor utilaje costisitoare. (Numai pentru așa numitul utilaj „Liton”, R.F.G. a plătit, pînă în mai 1965, suma de 800 milioane mărci).

Sub presiunea tuturor acestor factori — inclusiv a cercurilor militare care zăreau operația — partea vestgermană a lesă să-i „scape din vedere” o serie de „amănunte”. Se menționează, în această ordine de idei, că delegațiile trimise să trateze cu firma Lockheed erau compuse din oameni care nu dispuneau de cunoștințele tehnice necesare și nici de experiențe pentru asemenea tranzacții. Astfel contractul cu firma americană (ale cărui clauze constituie și azi un secret, chiar și în fata Comisiei Bundestagului pentru problemele apărării) a fost încheiat în asemenea condiții încît i-a dat firmei posibilități fără precedent să încerce interminabil costul. Cît privește adaptările, practica pare să dovedească faptul că ele sînt sursoarea majorității defecțiunilor care au provocat catastrofele în serie.

A. STANCIU